

Sygn. akt V CSK 429/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa A. G.

przeciwko J. G.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 2 lutego 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje ze Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w (...) adwokatowi J. M. wynagrodzenie w kwocie 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych podwyższone o stawkę podatku VAT z tytułu udzielenia powodowi nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. należy wskazać, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.). Powołanie w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Dla skutecznego natomiast powołania się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. konieczne jest wskazanie przez skarżącego okoliczności uzasadniających twierdzenie o zaistnieniu jednej z podstaw nieważności postępowania określonych w art. 379 pkt 1 - 6 k.p.c.

Nie zachodzi nieważność postępowania wywodzona przez skarżącego z pozbawienia go możliwości obrony praw przez naruszenie art. 5 k.p.c. wskutek nieudzielenia stosownych pouczeń co do złożenia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury i doktryny brak pouczenia sądu w zakresie określonym w art. 5 i 212 k.p.c. może stanowić uchybienie procesowe w okolicznościach konkretnej sprawy, natomiast nie może być traktowany jako działanie, które pozbawiło stronę, wbrew jej woli, możliwości lub świadomego zaniechania czynności zmierzających do ochrony jej sfery prawnej

(m.in. wyrok Sądu Najwyższego, z dnia 7 listopada 2007 r., II CSK 286/07, nie publ. i orzeczenia w nim powołane). Brak pouczenia nie świadczy także o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, bo sam fakt choroby powoda nie uzasadnia twierdzenia o takiej jego nieporadności, która uniemożliwiła mu przedstawienie stanowiska procesowego. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Analiza wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi wskazana przesłanka, bo twierdzenia skarżącego w aspekcie podejmowanych przez niego czynności procesowych nie pozwalają na przyjęcie, że nastąpiły uchybienia przepisom postępowania o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*.

Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu sprawy w postępowaniu kasacyjnym związany jest też ustaleniami faktycznymi Sądów *meriti* przyjętymi za podstawę rozstrzygnięcia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Ustalenie, że opisane zachowania pozwanego nie mogły prowadzić do naruszenia dóbr osobistych powoda, wyłącza konieczność wykładni, czy prawo do uczuć i zainteresowania ze strony rodzica wobec dziecka stanowi odrębne osobiste w rozumieniu art. 23 k.c. Z tej też przyczyny brak oczywistości naruszenia tego przepisu. Na marginesie jedynie można wskazać, że przesłanka potrzeby wykładni danego przepisu i przesłanka oczywistości jego naruszenia wzajemnie się wyłączają.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu orzeczono na podstawie § 4 ust. 1 i 3, § 8 ust. 7 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie

ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2015, poz. 1801).

jw